

“Han de passar unes quantes generacions perquè la gent oblide”

Desmond Tutu
(Klerksdorp, Transvaal 1931), premi Nobel de la pau i exarquebisbe de Ciutat del Cap, ens explica el perquè de les seues crítiques al Govern sud-africà, el difícil llegat del colonialisme i els problemes de l'Àfrica en la lluita contra les guerres i les malalties.

Senyor arquebisbe, al llarg de les darreres dècades heu lluitat frec a frec amb l'actual president sud-africà, Thabo Mbeki, contra l'*apartheid*. Ara sembla que hi ha una certa tibantor entre tots dos. Què ha provocat la tensió en aquesta relació, que fins ara era harmoniosa?

—Bé, només l'he criticat una mica. Això és normal, en democràcia. Jo només dic el que crec que Déu vol que diga. Ja sé que és impossible agradar tothom.

—Per què us vau discutir?

—En un discurs en honor a Nelson Mandela, vaig criticar algunes qüestions que em preocupen. Al meu parer, per exemple, el Govern hauria d'haver actuat molt abans, per tal de lluitar contra la propagació de l'epidèmia de la sida.

—Thabo Mbeki ha qüestionat públicament la connexió entre el virus VIH i la malaltia de la sida...

—...i això ens féu perdre molt de temps, en comptes de llençar una forta campanya contra la malaltia. Però hi ha més problemes en aquest país, als quals hem de donar solució. La pobresa, per exemple.

—Vós vau qüestionar la campanya del “Poder econòmic per als negres”, que afavoreix la inclusió dels negres en l'economia, perquè consideràveu que no

més se'n beneficia una petita elit, i no la gran majoria.

—Encara hi ha massa gent que viu en unes condicions de pobresa extrema mentre altres es fan rics. No sóc militant del partit que governa, l'ANC. Per això em sent lliure de dir el que pense. Ja ho vaig fer durant la presidència de Nelson Mandela, quan vaig criticar els funcionaris de l'ANC pels sous tan elevats que cobraven.

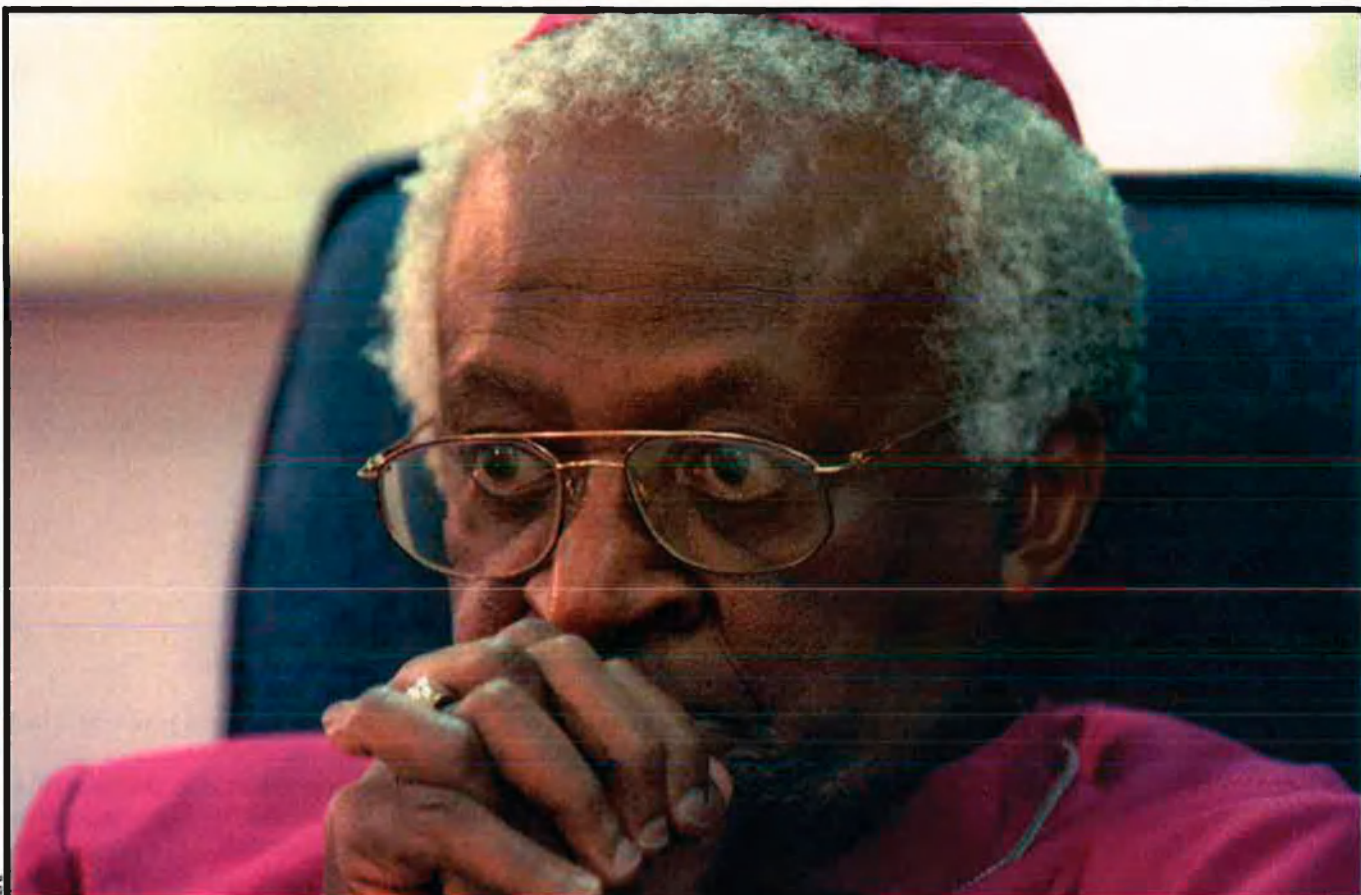
—Vós lleueu importància al conflicte amb Mbeke, però va ocupar molt d'espai als mitjans de comunicació durant unes quantes setmanes. El president us va arribar a dir que éreu un mentider i un xarraire.

—Va reaccionar bastant malament, però tinc experiència en aquesta mena de lluites. Vaig pensar: “Posa't el casc i deixa que vagen plovent les crítiques”. Sé molt bé el preu que es paga per passar a l'esfera pública.

—Però, en general, penseu que l'actuació del Govern ha estat positiva?

—Si haguera fer un butlletí de qualificacions, serien molt bones. Ho han fet molt bé. Quan pense en la mena de preocupacions que teníem ací ara fa deu anys, durant la crisi de l'*apartheid*...

—...en aquells moments, molta gent pensava que a Sud-àfrica correria un riu de sang.

"L'ANC es qualifica de 'gran església', una mena de gran grup que funciona com a paraigua de la societat. Vol cobrir tothom, fins i tot els comunistes. Molt aviat tindrà problemes, però, perquè aquesta aliança no té enemics comuns."

—I avui, els xiquets blancs i negres van junts a l'escola sense cap policia que els escorte. En canvi, a Irlanda del Nord sí que els han d'acompanyar a escola, els policies. O fixeu-vos, per exemple, en el cas de Rússia! Si compareu els brutals esdeveniments a l'antiga Unió Soviètica, amb la situació a Sud-àfrica, això d'ací sembla una bassa d'oli.

—Malauradament, en altres països africans no ha estat així. Fa uns pocs anys, Zimbabwe semblava que anava ben encaminada...

—...i aquest és un altre país que va estar governat per un règim racista. A Rhodèsia, la llibertat els va costar una guerra terrible. I Robert Mugabe, el president actual, continua violant els drets humans.

—Mugabe us ha titllat de petit bisbe del mal.

—Perquè vaig dir que el que passa a Zimbabwe és completament inaccep-

table (malgrat els mèrits del Govern, en el passat).

—Com expliqueu que Mugabe tinga tant de prestigi a l'Àfrica? Va quedar tercer en una votació per triar l'africà del segle, darrere de Nelson Mandela i de l'expresident de Ghana, Kwame Nkrumah.

—Com és que Hitler tenia tant de suport a Alemanya, o Milosevic a la Sèrbia recent? Els mecanismes són els mateixos arreu, no és pas un fenomen purament africà. Però és cert: Mugabe gaudeix d'un gran suport a l'Àfrica. Hi ha molta gent que l'idealitza. Diuen: "Fantàstic, els lleva la terra als blancs per donar-los-la als negres, i apallissa els blancs." La gent se sent satisfeta per aquest tipus de mesures. Però no oblidem l'opressió brutal que els blancs van exercir a Rhodèsia. A la gent li costa moltes generacions oblidar això. La ira es transmet de generació en generació a través de la llet de la mare.

—Arreu del continent, hi ha una revifalla de l'odi contra els blancs, actualment, i no sols a Zimbabwe. També a Namíbia o, per exemple, a Kenya, on s'han creat alguns eslògans radicals, en aquest sentit.

—A Kenya, després de la independència que els va costar una guerra, durant els anys seixanta, la gent pensava que passarien coses molt greus. Jomo Kenyatta, però, va saber conduir el país cap a un futur pacífic. També tenien por a Namíbia, per les mateixes raons, durant la dècada dels noranta. Per sort, totes aquestes pors no tenien cap fonament.

—En canvi, a Costa d'Ivori sí que hi ha hagut alguns episodis violents, darrerament, que han obligat milers de francesos a anar-se'n.

—Europa es va fer rica explotant l'Àfrica, i els africans ho saben. Quan hi ha un polític sense escrúpols que vol traure profit d'aquest sentiment, l'incita. No sol passar, però. Ara bé, sem-

pre que hi ha episodis de violència a l'Àfrica la resposta és: "Ah!, Molt típic dels africans!" Ningú no diu: és només un problema de la Costa d'Ivori. Quan els bascos cometien assassinats a Espanya, nosaltres no diem: "Bah! Molt típic dels europeus!"

—Comparats amb els de l'Àfrica, els problemes d'Europa no semblen tan nocius.

—Europa ha comès tantes massacres i horrors al llarg de la història que li hauria de caure la cara de vergonya. No fa tant de temps de la guerra de Bòsnia. També els americans hauran de fer front a la seua pròpia història: l'esclavatge, l'explotació dels nadius americans. Els americans també haurien de crear una Comissió per a la Veritat i la Reconciliació, com la que hem creat ací...

—...una institució que vau presidir, durant molt de temps. Fins i tot a Sud-àfrica el canvi no ha funcionat gaire bé. Al llarg dels últims deu anys, van matar 1.500 grangers.

—Malgrat els èxits, encara tenim molt de camí per fer. Els 300 anys d'opressió racial i colonial que ens precedeixen també s'han de tenir en compte. Tenir, a Sud-àfrica, un home com Nelson Mandela és una benedicció.

—L'últim president blanc, Frederick Willem De Klerk, diu que el país hauria patit una guerra civil sense Nelson Mandela.

—En aquell moment, Mandela decideix negociar amb el règim de l'*apartheid*, i els seus seguidors no n'estaven gaire convençuts. Mandela gaudia d'una autoritat suficient per aplicar la política de la reconciliació. A vegades, la gent diu: quina tragèdia que un home així haja passat 27 anys a la presó. Quin temps perdut! Però, creieu-me: l'empresonament a Robben Island...

—...voleu dir l'illa presó de la costa de Ciutat del Cap...

—...el convertí en la magnífica persona que és ara. El patiment pot ajudar una persona, però també pot ajudar-la a esdevenir algú amb un gran cor, un ésser humà ple de compassió. Per sort, Mandela va triar el segon ca-

mí. Abans de la detenció, l'any 1962, era un home relativament jove i encoleritzat. Va fundar la branca militar de l'ANC. Quan el van alliberar, va sorprendre tothom amb paraules de reconciliació i de perdó, en comptes de revenja.

—El fet que les reaccions a les vostres crítiques hagen estat tan fortes, pot voler dir que l'ANC travessa una crisi d'identitat?

—L'opressió blanca d'abans era tan injusta que no costava gens de trobar un mínim comú denominador. Volíem un món millor, i no importava gaire a quina branca política pertanyíem. Avui, tot és diferent, i a vegades pense que Déu va ser bo amb mi, fent que em retirara molt aviat, l'any 1996. Ara els problemes creixen.

—I tanmateix, l'ANC va aconseguir el 75 per cent dels vots en les darreres eleccions.

—L'ANC es qualifica de "gran església", una mena de gran grup que

funciona com a paraigua de la societat. Vol cobrir tothom, fins i tot els comunistes. Molt aviat tindrà problemes, però, perquè aquesta aliança no té enemics comuns.

—De debò voleu dir que la manca d'enemic és essencial?

—Malauradament, el món és així. Ronald Reagan va tenir èxit perquè va declarar la Unió Soviètica el gran enemic, i va ser el primer a parlar de l'"imperi del mal". Les coses no han canviat gaire amb l'actual president dels EUA, George W. Bush. Parla dels estats díscols, i això li dóna rendes electorals. De sobte, la gent té una mena de sensació d'unitat i de seguretat contra el terror. En realitat, hauríem de pensar més en la paraula de Jesús quan va dir que tots som una família.

Stefan Aust i Thilo Thielke

© Der Spiegel

Traducció: Maite Insa

el terròs

XIV ANYS CAMINANT AL SO

I Premi de Composició per a Dolçaina i Percussió Vila de Petrer

La Colla de dolçainers i tabaleters "El Terròs" de Petrer (Valls del Vinalopó) commemorem enguany els nostres primers 25 anys i, per a celebrar-ho, hem preparat tot un fum d'activitats d'entre les quals, un dels plats forts, és la convocatòria d'un certamen de composició; el "I Premi de Composició per a Dolçaina i Percussió, Vila de Petrer".

Les diferents iniciatives en aquest sentit, dutes per les nombroses colles del nostre país, estan possibilitant la proliferació de noves composicions que, sense cap dubte, contribueixen decidivament al desenvolupament de les agrupacions d'aquest tipus, així com a un major aprofitament de les noves possibilitats tècniques del nostre instrument, desenvolupades pels nous sistemes metodològics i curriculars impartits per les escoles municipals o per les pròpies colles.

Aprofitem aquest espai que ens ofereix El Temps per a animar a tots aquells lligats a la cultura del nostre país, especialment a la música, a contribuir i participar d'aquest fenomen que, dia a dia, està situant la dolçaina, el nostre instrument més singular, en un pla cada vegada més destacat al món de la música valenciana.

3. L'organització ha determinat dos tipus d'estils artístics o guardons, a saber:
· música per a carrer (cercavilla, havanera, vals, processó,....).
· música per a concert.

4. La dotació dels premis serà la següent:
· música per a carrer: 1er premi 400€ / 2on premi 200€

· música per a concert: 1er premi 1500€ / 2on premi 600€

Mencions d'honor en cada estil.

7. El termini d'admissió de les obres és de l'1 de desembre de 2004 al 30 d'abril de 2005, ambdós inclosos.

12. La resolució del jurat es realitzarà en acte públic l'11 de Juny de 2005, i l'entrega de premis es farà per mitjà del concert-

presentació del nou CD de la Colla de Dolçainers EL TERRÒS el 3 de Desembre del 2005 en el Teatre Municipal Cervantes de Petrer.

* Tot el contingut de les bases es pot consultar al nostre web:
www.elterros.com.

Per contactar amb nosaltres:
colla@elterros.com
/ 669.380.560
(Eliseu Garcia)

Colla de Dolç i Tabaleters
"EL TERRÒS"